

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 12.—; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 6.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 8.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 10 para, a zastareni para 20.

Pitanja za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilicne pretplate, biti će povraćena. — Dretplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šijati «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru».

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austr. ugarskog i njemačkog glavnog stana od 10., 11. i 12. marta nalaze se u «Objavitelju Dalmatinskomu».

Pooštreni podmornički rat. Potopljene lagje.

BERLIN, 10. Wolff Bureau. Naše podmornice, koje su se povratile, nanovo su potopile nekoliko parobroda i jedrenjača od ukupnih 42.177 nečistih tona i odvele sobom, kao ratni plijen, 1100 nečistih tona solitre.

BERLIN, 12. Wolff-Bureau. U Sredozemnom Moru potopljeno je 6 parobroda i 8 jedrenjača sa ukupnih 35.000 tona.

Izjave u talijanskoj Komori.

ZURICH, 11. Na jučerašnjoj sjednici talijanske Komore ministar mornarice Corsi reče: Sa sadašnju ratnu fazu obilježava nastojanje neprijateljskih podmornica, da blokuju Englesku, Francusku, Rusiju i Italiju. Tim je na kraj kraja ugrožavana trgovačka flota skoro svega svijeta. Znatne štete što su već nanasene i što bi se baš sada mogle osjetiti, pa i uticaj svega toga na cijeli tok rata, opravdavaju opći interes i zabrinutost u svim zemljama. Ministar nabroji mnoge mjere, što su preduzete, da se štiti talijanski pomorski promet. Najuspješnija je mjera naoružavanje trgovačkih lagja i pojačavanje njihovih radiotelegrafskih lagja. Podmornice nemaju skoro nikad topova. Od naoružanih trgovačkih lagja mogu 75 po sto da umaknu ropasti, a od nenaoružanih jedva 24 po sto. Na talijanske trgovačke lagje već je postavljeno preko 1000 topova; 60 po sto talijanskih trgovačkih lagja su naoružane, i 100 je radiotelegrafskih stanica uregijena. Domalo će sve lagje dobiti topove, topnike i radiotelegrafsku službu. Valjanost talijanskih pomoraca misli će se za ostalo. Obrambeni sistem danonice se razvija. Megjutim treba da narod šteti što više može u svojoj ekonomiji i da se drži stega, jer da treba pomorski promet bude minimalan, tim više što i kad prestane razorna djelatnost podmornica ukupna tonaža trgovačke flote Italije, savznika i neutralaca neće više biti dovoljna da namiruje obične potrebe.

Državni predstojnik Canepa izjavljuje: Italija će izdržati do nove zetje, ako se bude brašno trošiti sa primjerenom štednjom. Treba da se u svim provincijama strogo uredi trošenje sistemom cedulja. Budu li Talijanci imati srčanost da se žrtvuju, pobjeda je naša, inače biće poraz.

AMERIKA I NJEMAČKA.

Sjedinjene Države protiv njemačkih podmornica.

WASHINGTON, 10. (Reuter). Odlučeno je, da se za 16 aprila sazove izvanredno zasjedanje Kongresa. Imena lagja koje će se naoružati neće se objavljivati. Topovi za njihovo naoružavanje prikupljeni su u škarima na Atlantskoj obali. Sve je spravno.

WASHINGTON, 10. (Reuter). Wilson je odlučio, da sazove u aprilu izvanredno zasjedanje Kongresa; on je dakle uvjeren da je vlastan naoružavati američke lagje protiv njemačkih podmornica. To se očekuje da će odmah biti.

Prigodom 700. obljetnice utemeljenja reda sv. Dominika.

Kulturna crtica.

Prof. W. baron Ljubibratić.

(Nastavak.)

Jerolim Savonarola, rođen u Ferrari godine 1452., stupi u 23. godini svoga života u red sv. Dominika u Bologni, i po tom pogje u Firencu. Tađa stajaše na čelu republike Lorenzo il Magnifico, uzor svih vrlina i svih mana, čovjek kojemu se mnogo oprašta, jer je podupirao i njegovao umjetnost i znanost, ali koji se nije u ničemu obazirao na poštenje i moralnost, koji nije birao srestva, kad je žudio doći svome cilju. On, diktator republike, strastveno ođan naslađama, gojio je istu težnju i u narodu, da ga tako opoiji i ululja u duboki san. Pođ njegovom upravitom postade Firenca središtem i pozorištem nepsrestanih zabava i razuzdanih pijanaka. Savonarola, žarki republikanac, bolna je srca gledao, kako se njegovi sugragani prepustaju ovakovoj raskalašenosti i razuzdanosti, koja ih imaše pretvoriti u robove jedne porodice, te je s toga stao sa propovijedaonice govoriti protiv usurpacije Medicija, potičući slušaocje na reformu države i crkve, objavljujući novu eru slobode i vjere, koja imaše nastupiti poslije svih nesreća, te imahu stići Italiju. Nego svojim propovijedima postigne Savonarola malo

BEČ, 12. «Frankfurter Zeitung» donosi vijest agencije Havas, da je Wilson potpisao naredbu, kojom se kongres pozivlje za 18 marča i naložio ministru mornarice, da dade naoružati lagje.

Bežična sveza izmegju Meksika i Njemačke. WASHINGTON, 11. Agencija Reuter. Vladu su poluslužbeno obznanili da je grad Meksik u neposrednoj bežičnoj svezi sa Njemačkom. Naregijeno je da se stvar istraži. Vladini bi krugovi u Washingtonu smatrali kao ozbiljnu opasnost, kad bi se ta vijest potvrdila, jer bi tada njemačke lagje, koje love brodove po oceanu i podmornice mogle da doznavaju od njemačkih agenta u Sjedinjenim Državama tačnih potankosti o odlaženju američkih i drugih lagja.

PARIZ, 12. «Petit Parisien» javlja iz Washingtona. Stanje u Meksiku počinje uznemirivati. Nijemci koji su u Meksiku nastanjani ili koji su prispjeli iz Sjedinjenih država, drže u Veracruzu i Montreju skoro svaki dan tajne skupštine. U blizini grada Meksika podigla se nedavno jaka radiotelegrafska stanica, koja opći neposredno s Njemačkom. Glasovi da su u Meksičkom zalivu uregijena uporišta za podmornice, regbi da se potvrguju, kao i to da tamošnje njemačke podmornice imaju zadatak da ne daju izvoziti petrolej u Englesku. Za izbor predsjednika, koji će biti 11 marča, Carranza je jedini kandidat.

Uspjeh odgovora austro-ugarske vlade vladi Sjedinjenih Država.

WASHINGTON, 11. Službeno se javlja, da odgovor Austrije-Ugarske upogled prilika, što ih stvara podmorničko ratovanje, dopušta da se vode dalji pregovori. Time se odgagja prelom, koji se, poslije prekida odnosa sa Njemačkom, smatrao da je neizbjživ. Ako koje očit djelo ne dovede do preloma, a jasno je da jedna i druga strana nastoje da to izbjegnu, Sjedinjene Države neće, po svoj prilici, na silu iznuditi kakvo rješenje.

Povratka poklisara Bernstorffa.

BERLIN, 11. «Bezetz» javlja: Doklisar Bernstorff prispio je u Christianiju.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 10. Glavni stan javlja, 9 marta: Od juče je borbeno djelatnost s obe strane Tigrisa postala žestocm. Napad što je pet neprijateljskih bataljona preduzelo protiv naših pozicija na južnoj obali Tigrisa, uzbijen je sa teškim gubicima za protivnika.

Fronta u Kavkazu: Izvidnički odjelci razvijahu na jednoj i drugoj strani živu djelatnost.

CARIGRAD, 11. Glavni stan javlja, 10 marta:

Fronta u Kavkazu: Propadoše pokisi jakih neprijateljskih izvidničkih kolona da se otisnu prema našem lijevom krilu.

Fronta na Sinaju: Ustanička četa od 50 jahača na devama zapade u zasjedu, i bi sa teškim gubicima raspršena. Inače ništa važno.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 11. Izveštaj generalnog štaba, 10 marča:

uspjeha, jer mu manjkase ona finoća izraza, ona umjetnost kretanja, onaj fini izbor riječi, što se toliko sviđaše Fiorentincima. I s ovih uzroka pusta bijaše gotovo crkva sv. Lovrinca, gdje je on propovijedao, dok naprotiv prepuna ona sv. Duha, gdje je držao svoje propovijedi fra Mariano da Ganazzano. Ova hladnoća tako djelovase na Savonarolu, da se je bio odlučio ostaviti se propovijedanja i posvetiti se poučavanju, ali samo kratko vrijeme potraja ona neodlučnost i on preuze ulogu, da bez obzirce vodi rat protiv tiranije i razuzdanosti.

Godine 1484. i 1485. buđe poslan u San Germaniano, da propovijeda korizmu. Pred onim pristupim slušaocima nagje svoju prirodnu rječitost, i tu stade živo i vatreno razvijati svoje nazore o reformi države i crkve. Slijedećih godina, kada je propovijedao u Lombardiji, upozna se s glasovitim Pico de la Mirandola, koji postade jedan od njegovih najvatrenijih pristasa i cijelom Italijom raznese njegov glas. Dapače kad se preselio u Firencu, nije mirovao, dok nije nagovorio Lorenca, da Savonarolu pozove, da se u Firencu povrati i u crkvi sv. Marka propovijeda.

Augusta mjeseca 1490. pohrlu u crkvu sv. Marka silno mnoštvo rađoznala svijeta, da sluša govornika, koji jednim mahom bijaše postao slavan i glasovit. Savonarola stade sa propovijedaonice tumačiti apoklipsis. Uspjeh njegova govora bijaše takav, da je slušaocje zanio, začarao, osvojio.

Maćedonska fronta:

Slaba artiljerijska djelatnost. Engleska satnija, opskrbljena mitraljezima, pokuša poslije pripreme artilerijom, da se otisne prema Ciflik-Tevfikju, južno od Serresa, ali je vatra rasprši.

Rumunjska fronta:

Između Galaca i Suline s obe strane letjelika djelatnost; jedna je neprijateljska letjelica oborena iz topova.

SOFIJA, 12. Izveštaj generalnog štaba, 12. marča:

Maćedonska fronta:

Jaki neprijateljski odjelci pokušahu da se otisnu uskim prostorom izmegju Ohridskog i Prjespenskog jezera, ali bjehu zaustavljeni. U obluku Cerne njemački pješadijski odjeljak provali u neprijateljske streljacke robove odakle iznese nekoliko zarobljenika. Inače ništa osobito.

Poglavica gener. štaba Arz u njemačkom velikom glavnom stanu.

BERLIN, 11. (Wolff-Bureau). Austro-ugarski poglavica generalnog štaba general Arz prispio je danas u njemački veliki glavni stan, da vijeća o ratnim operacijama.

Ograničeno trošenje papira za novine.

BEČ, 12. Ministarskom naredbom koja sutra izlazi u «Wiener Zeitung» i naredbom ministarstva trgovine, koja se na njoj osniva, ograničava se trošenje papira za novine; ali se u isto vrijeme odreguju, da raspoloživa količina papira bude pojednako podijeljena među sve novine. Novine što izlaze dnevno, ne smiju imati više od 70 stranica teksta normalnog formata na nedjelju; one što izlaze dvaput na dan, ne više od 94 stranice toga formata na nedjelju. Nedjeljni i svetačni brojevi neće biti jači od dvostrukog opsega sedmičnog razmjera.

Buna u Petrogradu radi glada.

Službeno saopćenje.

PETROGRAD, 12. Kako javlja «Petrogradska brzojavna Agencija», teškoće što su nastale u redovitom opskrbljivanju glavnoga grada žitom, proizvodova preranaru zabrinutost, iz bojazni da počnu nestajati i zalihe kruha, stalo se silom grabiti kruh, a to je dovelo do osjetne nestašice te hrane. U nekim gradskim kotarima izazvase, osobito žene niskih staleža, nemira, ali ovi nijesu nigdje imali ozbiljnijeg značaja. Preduzete su izvanredne mjere, za javnu prodaju kruha u raznim gradskim kotarima.

Proglas voj. zapovjednika.

PETROGRAD, 12. Agencija Reuter. Zapovjednik petrogradskih četa general Kavalov izdao je ovaj proglas: «Usljed nemira zadnjih dana, kao i uslijed nasilja i pokušano napadanja na vojnike i policiju, i skupštini držanijeh, unatoč zabrani da se na ulici drže, opominje se pučanstvo, da je četama naregijeno da se posluže oružjem i da se ne upotrečavaju prihvaćati bud koji mjeru, samo da se red u glavnom gradu uzdrži».

Novine ne izlaze. Gradski tramway ne obilazi.

Novine o petrogradskoj pobuni.

BERLIN, 12. Po izveštajima stockholmskog dopisnika «Vossische Zeitung» u petrogradskoj pobuni radi gladi bilo je što mrtvih što ranjenih

Slijedeće je godine Savonarola propovijedao korizmu u stolnoj crkvi, jer sv. Marko, gdje bijaše izabran priporom, bijaše premalen za onoliko broj slušaoca. Sve glasnije i sve strašnije stade govoriti o budućim strahotama i kaznama, izazivajući u duši svojih slušaoca zlokobne slutnje. Ove stvari počese megjutim smetati Lorenca, i njegovo se neraspoloženje prema Dominikancu još povećao, kada, izabran priporom, ne htjede da mu se poklone, veleći, da svoj izbor ima samo od Boga. Kada bez uspjeha oštadoše sva srestva upotrebljena od Lorenca, na govori ovaj već spomenuti fra Marjano, da iznova stade propovijedati. Fra Marjan se veoma rado odazove tome pozivu. Kad se po gradu prošula vijest, da će fra Mariano propovijedati, sgrne se u crkvu veliko mnoštvo gragjana. Fra Marjano uze govoriti protiv lažnih proroka, nego u svojem se govoru tako dađe zanijeti od strasti, da je Savonarolu obasuo pogrdama, mješte da ga pobije, i time iste svoje slušaocje uvrijedio. I tako se dogodilo, da ono što je imalo služiti uništenju Savonarole, doprinese njegovoj pobjedi, jer govoreći o istom predmetu, tako je jasno ciljao na svoje protivnike i na prilike grada, da je njegova pobjeda bila za uvijek osigurana.

Prividno podnašase fra Mariano lako svoj poraz, u istinu plantijaše divljim gnjevom protiv Savonarole. Lorenco, koji se radi bolesti osjećao slabim protiv takovog protivnika, pusti ga, da dalje

300 do 400. Krvavi prizori što se odigravahu od posljednjeg ponedjeljnika do srijede, nijesu, regbi, zaostajali u svojoj grozoti za onima u revoluciji 1905. godine. U pobuni, koja je potrajala dva dana, čulo se iz više hiljada usta vapiti mir, daj-budi onoliko koliko se čulo moliti za kruh. U petrogradskim političkim krugovima boje se, da ta pobuna nije nego neznanat prolog vrlo ozbiljnijim nemirima.

LONDON, 12. «Times» javlja iz Petrograda, da je u nedjelju popodne vladala na petrogradskim ulicama velika uzrujanost. Demonstracije radi hrane izgledahu dosta ozbiljne. U izvanjskim kotarima i u tvorničkim kotarima dućani bijahu teško oštećeni. Iz Moskve još nema vijesti; tamo valja da je kriza radi živeža bila ozbiljnija nego li u Petrogradu.

U Italiji.

Oštre izjave zastupnika Maffi protiv rata.

ZURICH, 12. Odbor talijanske Komore nije dao državnom odvjetništvu traženo ovlaštenje da zapodjene kazneni postupak protiv zastupnika Maffi radi njegovih skorašnjih javnih izjava protiv rata.

Vlada u Italiji bijaše odredila da kazneno progoni socijalističkog zastupnika Maffi, jer je on u Turinu otvoreno izjavio, da je samo Engleska htjela rat, i to ne tobož za zaštitu pravice i međunarodnog prava, već jedino radi svojih interesa. Maffija se imalo progoniti i radi dalje izjave, da naime talijanski narod ne će imati nikakove koristi od rata, da je talijanski kralj bio uvijek protiv rata, te Italija da je vazal Engleske, pa da nije izvršila svojih savezničkih dužnosti prama Austro-Ugarskoj i Njemačkoj. Očekivalo se da li će talijanska komora dati prvolu za progona zastupnika Maffija. Sada, kako vidimo, ona nije htjela pristati na vladine zahtjeve; i to je neko znamenje. Nu glavno je to, da je Maffi u Turinu rekao ono, što je kasnije i Bonar Law priznao u engleskom saboru.

Svakako je velik znak vremena, što je Maffi mogao u Turinu da govori onako, kako se ne svigja Sonninu u engleskom poklisaru u Rimu. Ko bi se bio usmjelio, da pred godinu dana i više tako govori u Italiji? Nu ne samo socijalist Maffi, već ima i drugih, koji otvoreno govore i time dokazuju, da se je javno mnijenje u Italiji silno promijenilo. Zastupnik Grosse-Campagna, Giolittijev пристаša, je tako isto govorio u talijanskoj komori, baveći se pitanjem prehrane. Grosse-Campagna je zatražio od ministarstva, da mu jasno i bistro odgovori, ima li ili nema dovoljno žita u Italiji, te je nazvao komedijom to, što se pekarima daju medalje, pa makar što im je d'Annunzio sastavio napise. Ovdje je neko od zastupnika nazvao d'Annunzia međunarodnim šarlatanom. Za tim je Grosse-Campagna govorio o nestašici ugljena i tonaze, te se rugao ministarstvu što na vojnim automobilima po kadkad dadne prevesti malo ugljena iz Genove u Turin. U daljnjem tečaju svoga govora, u kome je iznio opadanje talijanskog novca, Grosse je rekao, da sva odgovornost za sadašnje jedno stanje Italije pada na Salandrin kabinet i na to, što je Italija pristupila londonskom ugovoru, kojim su Englezi za se obvezali članove entente. Za tim se Grosse oborio na Salandru i Sonnina kao na začetnike rata i klevetnike.

Značajno je, da je komora mirno i pažljivo saslušala Grossov govor; pa kada se uzme u

propovijeda. Mjeseca aprila 1492., predviđajući svoju skoru smrt, pozva Savonarolu, da ga ispovijedi. Ovaj pristupi k njegovom krevetu, saslušao njegove grijehe, obeča mu odrješenje, ako popravi ili svojim baštincim naloži da poprave sve zlo što je učinio, i Firenci povrti slobodu. Na ove se riječi Lorenco okrene na drugu stranu, a Savonarola se udalji, a da mu nije dao odrješenja. (Malo dana kasnije, 8. aprila, Lorenco ispusti svoju dušu. Poslije Lorencove smrti od dana je na dan rastao Savonarolov ugled.)

Koncem aprila iste godine umre i papa Innocenc VIII., a naslijedi ga na stolici sv. Petra Aleksandar VI., dok u Firenci preuze baštinu svoga oca Petar de' Medici, koji bijaše od majke baštinio svu oholost porodice Orsinija, ali od oca ne bijaše naslijedio onu susretljivu čednost, kojom bijaše o svojio svoje savremenike. Ne samo da se je bahato i oholo vladao prama pojedinim gragjanima, već i prama knezovima Italije, tako da je stekao u kratko vrijeme veliki broj protivnika i neprijatelja. Kad je pak stao kidati prava i slobostine gragjana, koje njegov otac ipak bijaše poštovao, stade se sve više i više nezadovoljnika okupljati oko Savonarole, koji od tog časa bude smatran govornik protivan stranci Medicija.

U adventskim svojim propovijedima godine 1493. pođigne Savonarola smjelo svoj glas protiv zlih knezova i zlih prelata. Ove riječi, koje nagjove

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK.

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osiguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. tvrtke Michele Truden - Trst — Preuzimlje naručbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnik slatkiša: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Fours, finih biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju mu drago količinu, i plaća najvišom cijenom.

Tko želi nabaviti uz povoljne cijene

Sumpora i Galice

neka se obrati na
Matko Milković, Rijeka.

Fratelli Mandel & Nipote BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: *Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%*. *Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest.* — *Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%*. — *Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%*. — *Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%*.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: *Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.* *Credito fondiario Austriaco 3%*. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. *Credito Mobiliare Aust. 1858, Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.*

Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. *Lotti Turchi 1870 da f.chi 400.* Vinc. principale f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

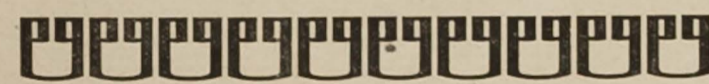
Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6, Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: *Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso*, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Častim se izvijestiti cj. moje mušterije, općinstvo, Državne i pokrajinske Urede, te Općinske opskrbne odbore da sam premjestio moju poslovnicu

Šibenik obala kod Tvornice leda.

Sa veleštovanjem:

Agenturna, Komisijonalna i Otpremajuća Poslovnica

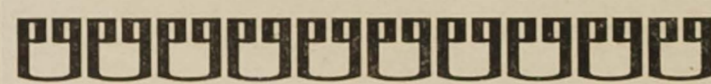
Josip Jadronja - Šibenik.

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamaćuje sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Ratni invalidi

koji je izučio pletenje košara, traži namještenje.

Drijave: Dalmatinskom pokrajinskom povjerenstvu za skrb oko ratnih invalida u ZADRU

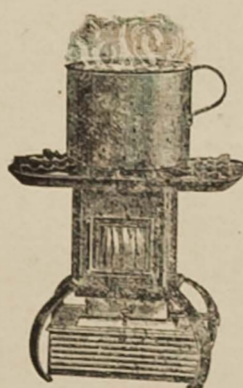
Kuhalo i brzovar na petrolej

Zejamčena sigurnost!
Zejamčeno prosto od svakog mirisa!
Senzacijonalni uspjeh!

Bez čadje!

Bez šuma!

Bez dima!

Bez začepljenja!

Bez predgrijanja sa spiritom!

❖ Najsposobniji i najsavršeniji brzovar sadašnjosti! ❖

Učinak grijanja 3 puta veći nego kod ostalih sistema. Velika prištednja! Jedna litra petroleja gori 8—12 sati. Jedna litra vode kuha za 5 minuta. Isključeno je da bi se brzovar prevrnuo. Istodobno može služiti i kao peč za grijanje sobe.

Tvorničko skladište i zastupstvo za cijelu Dalmaciju:
G. B. TAMINO - ZADAR.

NAKLADA DOPISNICA

Skladište papira i kancelarijskih potrepština
MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Uskrasnih od 4 do 12 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 Kuv. i 10 Listova 26 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 6. — Cigaretnog papira: «SAMUM» 1. vrste kr. 7'80, II. vrste kr. 6'80, «AUSTRIA» kr. 4'20 po kartonu. — Fotografiskih potrepština.

Emailiranih Tablica

za dućane i urede

Električna Baterija Kr. 1.40 komplet Kr. 3.90.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 76x50, Kruna 3'50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od 1/2 do 6 m/m po kg. Kr. 5 do 6.60, sa gvozdnom žicom 3 m/m kg. K. 7.80.

Poplate od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

Disači stroj «Meteor» Kr. 380 takogjer hrv. pismom.

Dečata od gume i mjedi.

Jadranska banka podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjžicama

3 3/4 kamata.

Stigla je velika partija BIJELOG NJEMAČKOG SUROGATA SAPUNA, sasvim tvrdog u originalnim sanducima od 200 komada po 20 dkg., koju prodajem svim trgovcima i zavodima po Kr. 55 sanduk, franko Zadar. Ođprema se odmah za cijelu pokrajinu, uz unaprednu isplatu ili na temelju dokumenata koje banke.

Ovo novo njemačko sredstvo nadomijećuje izvrsno obični i preskupi masteni sapun. Sve ga njemačke kućarice upotrebljuju za pranje ruku, rublja, poda, kuhinjskih sprava i za sve predmete od kovine.

Palazi se na prodaju kod svakog trgovca. — Direktan uvoz iz Njemačke.

Naruđbe šalju se tvrdki

MARCELLO PATTIERA -- Zadar.

Brzojavi: PATTIERA -- ZADAR.

„BLANKA“

Isključiva prodaja za cijelu Dalmaciju.